

29^ο Ενημερωτικό Σημείωμα
Ιούνιος 2021

Γυναίκες και Υγεία

Το 29^ο Ενημερωτικό Σημείωμα του Παρατηρητηρίου της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (ΓΓΔΟΠΠΦ) εντάσσεται στο θεματικό πεδίο «Γυναίκες και Υγεία».

Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται στατιστικά στοιχεία της Εθνικής Έρευνας Υγείας του έτους 2019 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) σχετικά με το θέμα της χρήσης υπηρεσιών υγείας εκ μέρους των γυναικών όσον αφορά τη μαστογραφία και το ΤΕΣΤ ΠΑΠ, με τους κάτωθι δείκτες του Παρατηρητηρίου της ΓΓΔΟΠΠΦ:

Ποσοστό γυναικών που έχουν υποβληθεί σε μαστογραφία

- Ο δείκτης υπολογίζεται ως το πηλίκο των γυναικών (ηλικίας άνω των 15 ετών) που έχουν υποβληθεί έστω και μία φορά σε μαστογραφία προς το συνολικό αριθμό γυναικών (ηλικίας άνω των 15 ετών).
- Η μαστογραφία είναι μία ανώδυνη ακτινολογική εξέταση που χρησιμοποιεί χαμηλής δόσης ακτινοβολία και επιτρέπει την ανίχνευση προβλημάτων του μαστού.

Ποσοστό γυναικών που έχουν υποβληθεί σε κυτταρολογικό έλεγχο κατά Παπανικολάου (ΤΕΣΤ ΠΑΠ)

- Ο δείκτης υπολογίζεται ως το πηλίκο των γυναικών (ηλικίας άνω των 15 ετών) που έχουν υποβληθεί έστω και μία φορά σε ΤΕΣΤ ΠΑΠ προς το συνολικό αριθμό γυναικών (ηλικίας άνω των 15 ετών).
- Ο κυτταρολογικός έλεγχος κατά Παπανικολάου (ΤΕΣΤ ΠΑΠ) είναι μία ανώδυνη εξέταση και επιτρέπει την ανίχνευση του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας.

Λίγα λόγια για την έρευνα:

- Η δειγματοληπτική Έρευνα Υγείας της ΕΛΣΤΑΤ διενεργείται κάθε πέντε έτη, συγκεντρώνοντας αναλυτικές πληροφορίες για θέματα που αφορούν στην κατάσταση της υγείας, τη χρήση υπηρεσιών υγείας, τους παράγοντες που επηρεάζουν –θετικά ή αρνητικά– την κατάσταση της υγείας, όπως είναι η φυσική άσκηση, η κατανάλωση φρούτων και λαχανικών, το κάπνισμα, η κατανάλωση αλκοόλ καθώς και η λήψη και παροχή κοινωνικής στήριξης και βοήθειας.
- Η έρευνα πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα το 2009 και είναι πλήρως εναρμονισμένη με τις αντίστοιχες έρευνες των λοιπών κρατών μελών της ΕΕ. Η έρευνα του 2019 διενεργήθηκε σε τελικό δείγμα 8.125 ιδιωτικών νοικοκυριών και σε ισάριθμα μέλη αυτών, σε ολόκληρη την Ελλάδα. Σε κάθε νοικοκυριό δείγματος ερευνήθηκε ένα τυχαία επιλεγμένο άτομο ηλικίας 15 ετών και άνω. Η επόμενη έρευνα υγείας θα διενεργηθεί το έτος 2025.

Γυναίκες και μαστογραφία

Ποσοστό 44,8% των γυναικών έχουν κάνει μαστογραφία κατά τα δύο τελευταία έτη (αύξηση 6,7% σε σχέση με το 2014: 42%), ενώ 33,1% δεν έχει κάνει ποτέ (μείωση 13,8% σε σχέση με το 2014: 38,4%).

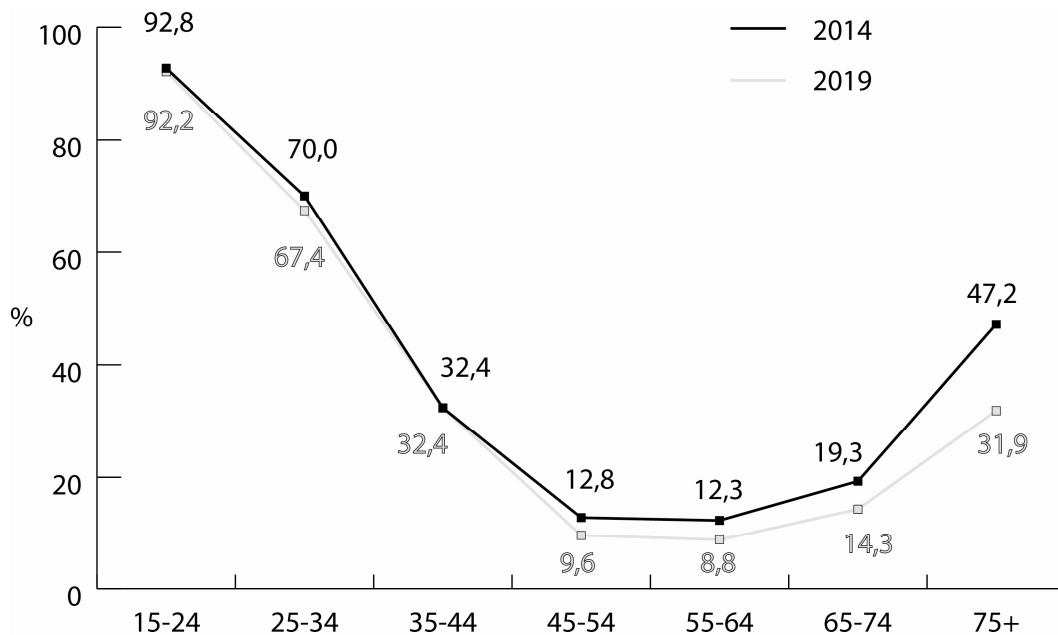
Πίνακας 1: Ποσοστιαία κατανομή γυναικείου πληθυσμού ηλικίας 15 ετών και άνω που έκανε μαστογραφία και κυτταρολογικό έλεγχο κατά Παπανικολάου (2014, 2019)

	Έκαναν μαστογραφία		Έκαναν κυτταρολογικό έλεγχο κατά Παπανικολάου	
	2014	2019	2014	2019
Εντός των τελευταίων 12 μηνών	28,2	31,2	39,3	41,3
Από 1 έως λιγότερο από 2 έτη πριν	13,8	13,6	16,2	16,9
Από 2 έως λιγότερο από 3 έτη πριν	5,8	6,9	6	7,1
Τουλάχιστον 3 έτη πριν	13,8	15,3	17,2	17,9
Ποτέ	38,4	33,1	21,3	16,7
Σύνολο	100,0	100,0	100,0	100,0

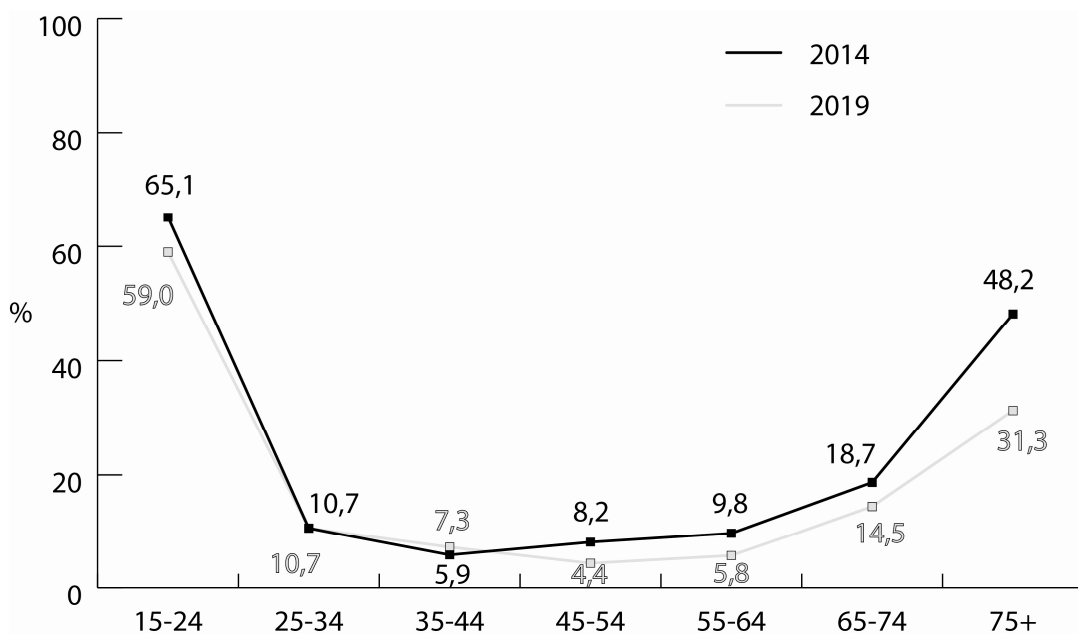
Γυναίκες και ΤΕΣΤ ΠΑΠ

Ποσοστό 58,2% των γυναικών έχουν κάνει κυτταρολογικό έλεγχο κατά Παπανικολάου τα τελευταία δύο έτη (αύξηση 4,9% σε σχέση με το 2014: 55,5%), ενώ 16,7% δεν έχουν κάνει ποτέ (μείωση 21,6% σε σχέση με το 2014: 21,3%).

Γράφημα 1: Ποσοστά γυναικών που δεν έχουν κάνει ποτέ μαστογραφία ανά ηλικιακή ομάδα (2014, 2019)

Γράφημα 2: Ποσοστά γυναικών που δεν έχουν κάνει ποτέ κυτταρολογικό έλεγχο κατά Παπανικολάου ανά ηλικιακή ομάδα (2014, 2019)

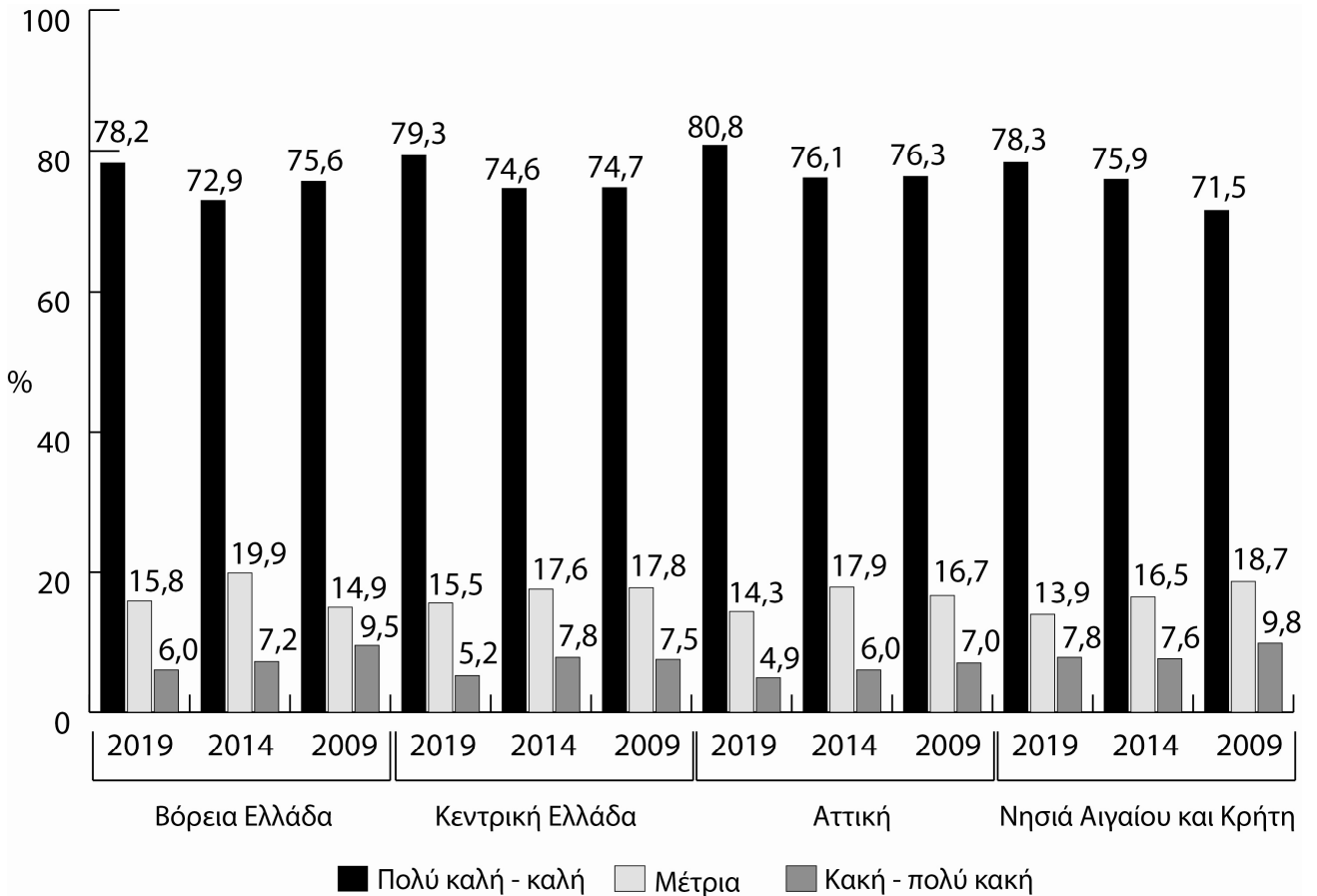

Γενική κατάσταση υγείας πληθυσμού ανά φύλο

Η γενική κατάσταση υγείας δηλώνεται αυθόρμητα από τον ίδιο τον ερευνώμενο πληθυσμό.

Τα αποτελέσματα της γενικής κατάστασης υγείας του πληθυσμού για τα έτη 2009, 2014 και 2019 για τις τέσσερις μεγάλες γεωγραφικές περιοχές, παρουσιάζονται στο ακόλουθο γράφημα.

Γράφημα 3: Ποσοστιαία κατανομή γενικής κατάστασης υγείας πληθυσμού ηλικίας 15 ετών και άνω ανά ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της επικράτειας (2009, 2014, 2019)

Το 77,1% των γυναικών δηλώνουν ότι έχουν πολύ καλή ή καλή υγεία, για το έτος 2019. Σε σχέση με το έτος 2014 όπου το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται σε 71%, σημειώνεται αύξηση.

Το 81,9% των ανδρών δηλώνουν ότι έχουν πολύ καλή ή καλή υγεία για το έτος 2019. Σε σχέση με το έτος 2014 όπου το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται σε 78,9%, σημειώνεται μείωση.

Πίνακας 2: Κατάσταση υγείας πληθυσμού ηλικίας 15 ετών και άνω ανά φύλο σε ποσοστά (2019)

Κατάσταση υγείας	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Πολύ καλή	49,3	42,0	45,5
Καλή	32,6	35,1	33,9
Μέτρια	13,0	16,9	15,0
Κακή	4,2	4,6	4,4
Πολύ κακή	0,9	1,4	1,2
Σύνολο	100,0	100,0	100,0

Πίνακας 3: Κατάσταση υγείας πληθυσμού ηλικίας 15 ετών και άνω ανά φύλο σε ποσοστά (2014)

Κατάσταση υγείας	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Πολύ καλή	43,5	34,6	38,8
Καλή	35,4	36,4	36,0
Μέτρια	15,2	21,0	18,2
Κακή	4,2	6,0	5,2
Πολύ κακή	1,7	2,0	1,8
Σύνολο	100,0	100,0	100,0

Πίνακας 4: Επιπολασμός χρόνιων νοσημάτων-παθήσεων: ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού ηλικίας 15 ετών και άνω που πάσχει ανά φύλο σε ποσοστά (2019)

Χρόνιο νόσημα - πάθηση	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Υπέρταση	18,4	20,6	19,6
Υψηλά επίπεδα χοληστερόλης στο αίμα	15,3	16,3	15,8
Πάθηση στη μέση ή άλλα χρόνια προβλήματα μέσης	10,4	14,5	12,5
Παθήσεις θυροειδούς	3,8	15,0	9,6
Σακχαρώδης διαβήτης	8,1	7,9	8,0
Αλλεργίες	5,2	7,7	6,5
Πάθηση του αυχένα ή άλλα χρόνια προβλήματα του αυχένα	3,8	8,6	6,3
Αγχώδεις διαταραχές (π.χ. κρίσεις πανικού, άγχος)	4,5	6,6	5,6
Εκφυλιστικές αρθροπάθειες (εξαιρουμένης της ρευματοειδούς αρθρίτιδας)	2,7	7,9	5,4
Κατάθλιψη	2,4	5,0	3,8
Νοσήματα πεπτικού (έλκος δωδεκαδακτύλου, κολίτιδα)	3,1	4,4	3,8
Άσθμα (συμπεριλαμβανομένου του αλλεργικού άσθματος)	2,4	4,2	3,3
Έμφραγμα μυοκαρδίου	4,4	1,7	3,0
Στεφανιαία νόσος/στηθάγχη	3,7	2,2	2,9
Προβλήματα στα νεφρά	2,0	2,1	2,0
Χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, χρόνια βρογχίτιδα, πνευμονικό εμφύσημα	2,0	1,8	1,9
Νεοπλασματικά νοσήματα (διάφορες μορφές καρκίνου)	1,8	2,0	1,9
Ακράτεια ούρων, αδυναμία ελέγχου της κύστης	1,7	2,2	1,9
Βαλβιδοπάθεια	2,1	1,4	1,8
Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο ή χρόνιες συνέπειες παλαιού εγκεφαλικού	1,7	1,6	1,7
Ανοϊκή διαταραχή ή νόσο Alzheimer	1,0	1,4	1,2
Ιός των ανθρώπινων κονδυλωμάτων (HPV)	0,3	0,7	0,5
Κίρρωση του ήπατος	0,5	0,3	0,4
Μεταδιδόμενα νοσήματα (φυματίωση, ηπατίτιδες κ.λπ.)	0,3	0,3	0,3

Από τα ανωτέρω 24 χρόνια νοσήματα-παθήσεις του πίνακα, οι γυναίκες νοσούν με μεγαλύτερη συχνότητα στα 16 εξ αυτών σε σχέση με τους άνδρες (**πράσινο χρώμα**) ενώ οι άνδρες στα 7 εξ αυτών σε σχέση με τις γυναίκες (**γαλάζιο χρώμα**). Μόνο στα μεταδιδόμενα νοσήματα τα δύο φύλα νοσούν με την ίδια συχνότητα.

Συμπερασματικά, οι γυναίκες στην πλειοψηφία τους έχουν αντιληφθεί σε μεγάλο βαθμό την αναγκαιότητα της πρόληψης γύρω από τις γυναικολογικές παθήσεις. Παραμένει όμως ένα ποσοστό της τάξης των 33,1 μονάδων του συνόλου των γυναικών το οποίο δεν έχει κάνει ποτέ μαστογραφία και ένα 16,7% που δεν έχει κάνει ποτέ ΤΕΣΤ ΠΑΠ.

Η πηγή που χρησιμοποιήθηκε για την άντληση των στοιχείων είναι η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ).

Το **paratiritirio.isotita.gr** είναι ο διαδικτυακός κόμβος της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ.). για τη συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και διάχυση στατιστικών δεδομένων και δεικτών που σχετίζονται με τις πολιτικές ισότητας των δύο φύλων.

Σκοπός του είναι η αποτύπωση των έμφυλων διαφοροποιήσεων σε 12 βασικά πεδία πολιτικής και η παρακολούθηση των τάσεων, εξελίξεων στην Ελλάδα σε βάθος χρόνου. Περιλαμβάνει 84 δείκτες φύλου που είτε έχουν υιοθετηθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου, είτε σχετίζονται με ειδικότερες εθνικές προτεραιότητες. Οι δείκτες συνοδεύονται από τα μεταδεδομένα, καθώς και από έγγραφα που αφορούν σε συναφείς εκθέσεις και μελέτες.

Paratiritirio.isotita.gr

e-mail: paratiritirio@isotita.gr